

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

2024 / 2025

Vypracovala: Mgr. Halina Piętaková, VP

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název a adresa školy	Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Horní Suchá, p.o. Szkoła Podstawowa i Przedszkole z Polskim Językiem Nauczania, j.b.
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Monika Plášková
Telefon	00420 596 425 695
e-mail	plaskova.monika@pspsuchagorna.cz

Školní metodik prevence	Mgr. Barbara Zemene
Telefon	00420 776 064 990
e-mail	psycholog@pspsuchagorna.cz
Specializační studium	Psychologie

Výchovný poradce	Mgr. Halina Piętaková
Telefon	00420 596 425 695
e-mail	pietakova.halina@pspsuchagorna.cz
Specializační studium	Studium pro výchovné poradce
Realizátor vzdělávání	Ostravská univerzita, Centrum celoživotního vzdělávání

Školní psycholog	Mgr. Barbara Zemene
Telefon	00420 776 064 990
e-mail	psycholog@pspsuchagorna.cz
Specializační studium	Psychologie
Realizátor vzdělávání	Jagellonská univerzita, Filozofická fakulta

	Počet tříd	Počet žáků	Počet pedagogických pracovníků / počet asistentů
1. stupeň	4	39	4 / 1
2. stupeň	4		8 / 2
Celkem	8		12 / 3

2. ÚVOD

Preventivní program školy je dokument, který je součástí ŠVP a jeho cílem je vytvořit pozitivní klima školy s minimem kázeňských problémů a rizikového chování ve škole i mimo školu.

Pro vypracování Preventivního programu školy byly využity následující závazné materiály:

- Metodické doporučení k prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, MŠMT č.j. 21291/2010-28.
- Vyhláška MŠMT č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školských zařízeních.

- Metodický pokyn ministra školství a mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č.j. MŠMT-21149/2016.

Na tvorbě preventivního programu se podílí širší tým - výchovný poradce, metodik prevence, vedení školy a učitelé.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola se nachází v centru obce, v blízkosti základní školy s českým jazykem vyučovacím a taky sídla obecního úřadu.

Jsme základní školou s polským jazykem vyučovacím, počet žáků kolísá kolem 100, takže jsme menší škola rodinného typu. Škola je samostatným právním subjektem zřizovaným obcí, součástí je mateřská škola, základní škola s 1. a 2. stupněm, školní družina (dvě oddělení) a školní jídelna.

Ve škole je tělocvična, kterou využívá k výuce, pohybovým hrám škola, školní družina a mateřská škola. Za školou je hřiště a zahrada, to dětem umožňuje denní pobyt na čerstvém vzduchu (obzvláště během hodin TV a v rámci školní družiny).

Škola je vybavena moderními učebními pomůckami, v každé třídě je projektor s multimediální tabulí, je zde instalována počítačová síť, kterou využívají zaměstnanci i žáci školy.

Třikrát ročně se mohou rodiče na třídních schůzkách informovat o prospěchu a chování svého dítěte. Kromě toho se mohou kdykoli domluvit na individuálních konzultacích s kterýmkoli učitelem, jak rovněž se školní psycholožkou.

4. ANALÝZA SOUČASNÉ SITUACE

Problematika rizikového chování dětí je celospolečenským problémem. Projevy rizikového chování se dotýkají i dětí, které navštěvují základní školu. Z našeho pohledu pedagogů je důležité zahájit prevenci rizikového chování právě v době základní školní docházky, snažíme se poskytnout žákům co nejvíce informací o problematice všech projevů rizikového chování podaných přiměřeně k jejich věku. Ukazuje se jako nutné řešit otázky rizikového chování již od mladšího školního věku, proto je důležité zahájit prevenci již od 1. třídy základní školy. Usilujeme o to, aby žáci v průběhu školní docházky

absolvovali programy zaměřené na široké spektrum preventivních témat a aby prevence ve škole působila komplexně.

Na prvním stupni se zaměřujeme především na stmelování kolektivu a otázky bezpečnosti – ať už v osobním nebo online životě. Žáci druhého stupně jsou nejohroženější věkovou skupinou, co se týče alkoholu, kouření a drog, proto se snažíme prevenci směřovat na tato témata. Zaměřujeme se také na významné milníky v životě dětí, které hrají velkou roli v utváření jejich osobnosti – vstup do první třídy, přechod na druhý stupeň a v 9. ročníku připravujeme žáky na přechod na střední školu.

Mezi nejčastější problémy řešené při vyučování patří: zapomínání školních pomůcek, neplnění školních povinností a vulgární vyjadřování. V předchozích letech jsme se setkali zejména se šikanou a kyberšikanou. Všechny problémy byly okamžitě řešeny v rámci spolupráce třídního učitele, metodika prevence, výchovného poradce či školního psychologa, a byly projednány se zákonnými zástupci žáků.

5. RIZIKOVÁ MÍSTA ŠKOLY

Za riziková místa školy se dají považovat schodiště, obzvláště to, které vede ze 2. na 1. stupeň, prostory WC, která nejsou pod stálým dozorem. Učitelé však prostor průběžně monitorují a snaží se při případném nebezpečí včas zasáhnou. Dohled nad žáky je zajištěn od jejich příchodu do školy až do odchodu ze školy.

6. AKTIVITY ZAMĚŘENÉ NA ŽÁKY

Preventivní témata jsou zpracována ve školním vzdělávacím programu a každý pedagogický pracovník dbá, aby uplatňovaná prevence u žáků byla prováděna ve všech oblastech, jichž se prevence týká.

6.1. Aktivity v rámci vyučování na 1. stupni

Primární prevenci na prvním stupni má na starosti třídní učitel. S jednotlivými tématy se žáci setkávají především v prvouce, přírodovědě a vlastivědě, ale i v rámci výuky jazyků. Při výuce lze využít různých metod, např. výklad, samostatná práce, skupinová práce nebo projektové vyučování.

1. ročník

Prvouka - Péče o lidské tělo
Nemoci, úrazy
Ekologie
Zdravý životní styl
Stravování
Komunikace v rodině, mezi vrstevníky
Dopravní výchova

2. ročník

Prvouka - Cesta do školy - předcházení rizikovým situacím
Domov, moje rodina
Dopravní značky

3. ročník

Prvouka - Rodina
Soužití žáků ve škole - vztahy a komunikace
Věci a činnosti kolem nás
Péče o zdraví, osobní bezpečnost

4. ročník

Přírodověda - Nemoc a ochrana zdraví
První pomoc - prevence úrazů
Zdravý životní styl

5. ročník

Přírodověda - Lidské tělo
Výchova ke zdraví

Polský a český jazyk (2. - 5. ročník) - Nový žák ve třídě
Proměny světa
Rostu a zdravě jím
Můj dobrý a špatný den
Děti s postižením, autismus
Telefonování, sms
Internet

- Vlastivěda (4. - 5. ročník) -** Soužití lidí různých kultur
Cestování - dopravní výchova
- Anglický jazyk (2. - 5. ročník) -** Body, five senses
Disease
Healthy lifestyle
Food, sport
- Informatika (4. - 5. ročník) -** Rizika spojená s užíváním internetu
Kyberšikana
Hazardní online hry
Nástrahy sociálních sítí
Reklama a její dopad
- Tělesná výchova (1. - 5. ročník) -** Fyzická aktivita a její vliv na lidský organismus

Cílem je, aby žáci uměli po absolvování 1. stupně:

- definovat rodinu jako zázemí a útočiště
- zvládat rozdíly v komunikaci se svými vrstevníky a dospělými
- mít základní sociální dovednosti
- umět se chránit před cizími lidmi
- mít základní zdravotní návyky
- umět si správně zorganizovat svůj volný čas
- znát informace o alkoholu, tabáku a dalších návykových látkách
- znát rizika užívání návykových látek
- znát bezpečnost a rizika silničního provozu a poskytnutí první pomoci

6.2. Aktivity v rámci vyučování na 2. stupni

S tématy z oblasti prevence pracujeme v předmětech občanská výchova, výchova ke zdraví, tělesná výchova, přírodopis, chemie, dějepis, český jazyk a literatura, informatika. K práci s tématy lze využít metod výkladu, samostatné práce, práce s médii, projektové vyučování, skupinová práce, hraní rolí, práce s materiálem.

6. ročník

Výchova k občanství -	Rodina, člověk a jeho místo v rodině Funkce a podoby rodiny, náhradní rodinná péče Komunikace v rodině Konflikty uvnitř rodiny Lidská práva a jejich porušování Násilí na dětech Šikana Pomoc potřebným Ekologický způsob života

7. ročník

Výchova ke zdraví -	Zdravý životní styl Stravování Poruchy příjmu potravy Komunikace v rodině Komunikace mezi vrstevníky
Výchova k občanství -	Jak se vidím sám a jak mě vidí ostatní Všichni jsme lidé, ale jsme různí Jak zvládat náročné životní situace Dospívání Láska, sex, heterosexuality, homosexualita Co je manželství, založení rodiny Neshody v manželství, rozvod Zdravý životní styl Závislosti

8. ročník

Přírodopis - Péče o lidské tělo	Nemoci, úrazy Kouření a návykové látky

9. třída

Přírodopis - Ekologie a životní prostředí

Podmínky života

Živé složky životního prostředí (jedinec, populace, společenstvo, ekosystém)

Člověk a biosféra

Stav životního prostředí

Výchova ke zdraví -

Péče o lidské tělo

Nemoci - civilizační

Nemoci - pohlavní

První pomoc, úrazy

škodlivost jejich náhražek, virtuální drogy, shopaholismus, alkoholismus, workoholismus)

Pravidla zdravé výživy, diety

Poruchy příjmu potravy - anorexie, bulimie

Odpočinek a spánek

Jak zvládat stres

Tělesná výchova (6. - 9.) - Fyzická aktivita a její vliv na lidský organismus

Informatika (6. - 9. ročník) -

Rizika spojená s užíváním internetu

Kyberšikana

Hazardní online hry

Nástrahy sociálních sítí

Reklama a její dopad

Cílem je, aby žáci uměli a znali po absolvování ZŠ:

- respektovat odlišné názory, způsoby a chování lidí, být tolerantní k menšinám
- spolupracovat ve skupině a přebírat zodpovědnost za společné úkoly
- pojmenovat základní návykové látky
- znát jejich účinky na lidský organismus
- orientovat se v problematice závislosti
- vědět kde jsou kontaktní místa pro danou problematiku
- zdravě posilovat své sebevědomí
- správně se rozhodovat, odmítat
- zaujímat zdravé životní postoje
- orientovat se v problematice sexuální výchovy
- bránit se různým formám násilí, vědět kde hledat pomoc

6.3. Další školní aktivity

Slavnostní zahájení školního roku

Adaptační kurz - 6. ročník

Pobyt u moře - 2. stupeň

Cyklistické závody - pro žáky mateřských škol a 1. stupně PZŠ i ČZŠ

Loutkové divadlo - 1. stupeň

Divadelní představení - 2. stupeň

Prezentace paní z Úřadu práce - 9. ročník

Návštěvy knihovny

Plavecké závody

Recitační soutěž

Prezentace středních škol - 9. ročník

Fotbalový turnaj - 2. stupeň

Šachový turnaj - 2. stupeň

Projektový den ke Dni nezávislosti

Mikuláš ve škole

Florbalový turnaj

Vánoční soutěžení + besídky ve třídách

Návštěva Střední průmyslové školy Karviná - 9. ročník

Lyžařské závody

Plavecký výcvik - 1. stupeň

Lyžařský výcvik - 2. stupeň

Karneval - 1. stupeň

Matematický klokan
Osłavy Dne učitelů
Den země
Zápis do 1. ročníku
Dopravní hřiště - 4. a 5. ročník
Třídni výlety
Chorvatsko

6.4. Projekty

Mléko do škol – projekt pro žáky 1. – 5. ročníku. Projekt podporuje děti v konzumaci mléčných výrobků a zdravém stravování. Podporuje rozvoj správných stravovacích návyků, které vydrží po celý život.

Ovoce a zelenina do škol – projekt pro žáky 1. – 5. ročníku. Cílem projektu je podpořit zdravé stravovací návyky dětí a zvýšit spotřebu zeleniny a ovoce. Občas si v rámci tohoto projektu žáci sami ve skupinách připravují zdravé pokrmy a nápoje.

Sběr kaštanů a žaludů - podzim. Donesené kaštany a žaludy odvázejí místní myslivci.

Sběr starého papíru - květen. Cílem tohoto projektu naučit děti třídít a sbírat starý papír a tím šetřit životní prostředí.

6.5. Kroužky

Přípravný kurz z matematiky - pro žáky 9. ročníku
Přípravný kurz z jazyka českého - pro žáky 9. ročníku
Přípravný kurz z jazyka polského - pro žáky 9. ročníku
Matematická pohotovost - 6. a 7. ročník
Informatika - 2. a 3. ročník
Ruština - pro zájemce
Angličtina - 2. - 5. ročník
Evangelické náboženství
Katolické náboženství
Sportovní hry - 2. - 5. ročník
Florbal - 6. - 9. ročník
Veselá věda - 1. stupeň
Lego - 1. stupeň

Mladý přírodovědec - 6. a 7. ročník

Vaření - 5. - 9. ročník

Školní kapela SBand

Logopedie - 1. ročník

Přípravný kurz pro předškoláky

Taneční přestávky - 2. stupeň

7. Spolupráce školy (lékaři, policie, PPP,...)

ORGANIZACE	OSOBA	KONTAKT
Praktický lékař pro děti a dorost	MUDr. Sylva Tomečková	596 426 406
Záchranná služba		155
Policie ČR (Horní Suchá)	Ing. Roman Cienciala	974 734 761
Policie ČR		158
Hasičský záchranný sbor		155
PPP Havířov	Bc. Lenka Lukaščíková	597 582 372 733 674 890
PPP Karviná	Mgr. Eliška Szekelová	597 582 370
PPP Český Těšín	Pavλίna Lognerová	730 185 932
OSPOD Havířov	Bc. Petra Krupičková	596 803 460
SPC při ZŠ Kpt. Vajdy	Mgr. Radmila Michalová	737 941 071
SPC Karviná		596 311 289

8. Závěr

Minimální preventivní program je vždy vypracován na příslušný rok a je součástí výchovně vzdělávacího programu. Odráží specifika regionu a školy a vychází z aktuální situace ve škole. Snahou je, aby žáci získali řadu znalostí, ale také dovedností v oblasti prevence sociálně patologických jevů. Za důležité považujeme posilování a prohlubování spolupráce školy s rodiči. Chceme také pokračovat ve školení pedagogů dle možností školy a aktuálních nabídek.